

Lønningsklasse, altid kom i 1ste Klasse. Jeg finder, at de 30 Kr. for hver Kirke, der bydes Provsterne for det Arbejde, de udfører, absolut er for lidt. Vi regner jo, at der er 1800 Kirker og 82 fungerende Provster, og denne Provstelønning vil altsaa beløbe sig til 960—1160 Kr. Jeg tror, at Kirkeministeren, som meget ynder at tale om Bygningskonsulenter og Præstegaardskonsulenter, naar han skal til at lønne disse Herrer, vil se, at det Arbejde, Provsterne hidindtil har gjort, er et i høj Grad gavnligt og særdeles billigt Arbejde; det derfor oppebaarne Honorar staar ikke i rimeligt Forhold til, hvad man maa byde de Bygningskonsulenter.

Jeg skal slutte denne Del af mit Foredrag med at omtale § 36, som omhandler Gaver, der maatte blive ydet i Anledning af kirkelige Handlingers Udførelse. Denne Paragraf er højst uheldigt affattet og kan give Anledning til mange Fortolkninger. Jeg finder det ganske usømmeligt, at man straks efter, at Højtidsofre og Accidenser er afløste, ad Bagveje vil forsøge at indføre Drikkepenge-systemet igen. At Præster ligesom andre Mennesker kan modtage Gaver som Tegn paa Taknemmelighed af enkelte Personer eller af Menigheden, er en Sag for sig; men det konservative Folkeparti maa kræve, at det fastslaas, at der ikke kan ydes særlig Betaling for nogen kirkelig Handling. Ønsker den, som har deltaget i en kirkelig Handling, at yde et Takoffer, kan han gøre det gennem Kirkebøsserne til Gavn for Menighedens Arbejde i Sognet.

De Lønregler, som vi skal indføre for Præsterne, kan ikke komme til at gælde Præsterne nede i Sønderjylland. Hvis vi et Øjeblik vil se paa Forholdene i Sønderjylland, vil vi faa et Indtryk af, hvorledes de forskellige Præsteindtægter herhjemme er blevet misbrugt i allerhøjeste Grad. I Sønderjylland gjaldt i 1864 de samme Regler som herhjemme i Danmark, og de er i Sønderjylland efter den Tid ikke undergaaet den Forvandling som herhjemme, hvor de kirkelige Midler Gang paa Gang er blevet inddraget i Centraladministrationen. I Sønderjylland har man udviklet et stærkt stedligt Selvstyre, idet Menighedsraadene selv styrer og leder Kapitalanbringelsen. Jeg føler mig overbevist om, at den Magelighed, man herhjemme i Danmark stadig har vist overfor Kirkens Midler, vil møde en fast og bestemt Modstand hos Menighederne nede i Sønderjylland. Paa hvor god en Maade Em-

bederne i Sønderjylland er administrerede, fremgaar tilstrækkeligt af, at der nu, da Loven om Adskillelse mellem Stat og Kirke er gennemført i Sønderjylland, ikke har manglet de enkelte Sognemenigheder det Rygstød, som har været nødvendigt for denne Sags Gennemførelse.

Da Kirkeministeren fremsatte dette Lovforslag, udtalte han, at det meget let vilde give Anledning til at komme ind paa principielle Spørgsmaal, og han undlod heller ikke selv at komme ind paa saadanne Spørgsmaal. Jeg kan her henvisse til Kirkeministerens Udtalelser pag. 7297. Her deler Kirkeministeren Lønningsmidlerne i to Klasser. I den ene Klasse sætter han Højtidsoffer og i den anden Klasse som Statsmidler Præstegaardsjorder og den Slags. Jeg ønsker ikke ved denne Lejlighed i Almindelighed at komme ind paa en Drøftelse af Folkekirkens Ejendomsret, men skal blot for at forhindre ethvert senere Misbrug af den Arrogance, med hvilken Kirkeministeren taler om de forskellige Lønningsmidler som Statsmidler, udtale, at det konservative Folkeparti nedlægger en afgjort Protest mod Kirkeministerens selvfølgelig Opfattelse paa dette Punkt. Kirkeministeren har en Tilbøjelighed til at henvisse til store Mænd, der deler hans Anskuelse og Synspunkter, og synes, det er en behagelig Argumentation. Jeg skal i den Anledning pege paa, hvad Ørsted har udtalt her i Tinget om dette Spørgsmaal: „Jeg tror, at Kirken har den sande Ejendomsret til de Midler, der er henlagte til Kirken“, eller paa Monrads ogsaa her i Tinget fremsatte Udtalelse: „Saaledes som Sagen nu staar, er der dygtige og ansete Mænd, der er af den Mening, at Kirken har en Ejendomsret til de heromhandlede Indtægter, og for en stor Del finder denne Anskuelse Medhold i den offentlige Mening.“

Ikke alene disse Udtalelser af en Jurist og en Præst, men ogsaa selve Kommissionens Udtalelse gaar stik imod den Opfattelse, som Kirkeministeren gjorde gældende, da han fremsatte dette Lovforslag. I Kommissionsbetænkningen pag. 7 skelnes der skarpt imellem de gamle kirkelige Midler, og hvad der i øvrigt udbetales fra Staten. Med Hensyn til den Løn, der ydes til Biskopperne, staar der i Betænkningens pag. 7: „Derimod kan den Omstændighed, at Statskassen har udredet Lønningerne til Biskopperne....ikke anses som noget direkte Tilskud fra Statskassen.“ Gaar vi videre i Betænkningen,